A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2020. június 11.*

„Előzetes döntéshozatal – Építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések – 2014/24/EU irányelv – Szolgáltatási szerződés odaítélésére irányuló eljárás – Építészeti és mérnöki szolgáltatások – A 19. cikk (1) bekezdése és a 80. cikk (2) bekezdése – A részvétel lehetőségét kizárólag bizonyos jogi formában létrejött gazdasági szereplőkre korlátozó nemzeti szabályozás”

A C-219/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) a Bírósághoz 2019. március 11-én érkezett, 2019. január 16-i határozatával terjesztett elő

a **Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura**

és

a **Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti**,

az **Autorità nazionale anticorruzione (ANAC)**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: I. Jarukaitis tanácselnök, Juhász E. (előadó) és M. Ilešič bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura képviseletében A. Pontenani és I. Cecchi avvocati,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: C. Pluchino avvocato dello Stato,

* Az eljárás nyelve: olasz.

– az Európai Bizottság képviseletében G. Gattinara, P. Ondrůšek és L. Haasbeek, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 94., 65. o.; helyesbítés: HL 2015. L 275., 68. o.) (14) preambulumbekezdésének, 19. cikke (1) bekezdésének és 80. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az egyrészt a Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura (a továbbiakban: Parsec), másrészt pedig a Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti (infrastrukturális és közlekedési minisztérium) és az Autorità nazionale anticorruzione (ANAC) (nemzeti korrupcióellenes hatóság, Olaszország) között azon határozat tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelyben ez utóbbi elutasította a Parsec azon kérelmét, hogy felvegyék az építészeti és mérnöki szolgáltatások nyújtására feljogosított mérnöki és szakmai társaságok nemzeti nyilvántartásába.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2014/24 irányelv (14) preambulumbekezdése értelmében:

„Egyértelművé kell tenni, hogy a »gazdasági szereplők« fogalmát tágan kell értelmezni, hogy abba minden olyan személy és/vagy jogalany beletartozzon, aki, illetve amely a piacon építési beruházások és/vagy építmények kivitelezését, áru leszállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja, függetlenül attól, hogy azok milyen társasági formában működnek. Így a vállalkozásoknak, fióktelepeknek, leányvállalatoknak, partnerségeknek, szövetkezeteknek, részvénytársaságoknak, magán- vagy állami egyetemeknek, illetve a természetes személytől eltérő valamennyi jogalanynak a gazdasági szereplő fogalmába kell tartoznia, függetlenül attól, hogy azok minden tekintetben »jogi személyeknek« minősülnek-e.”

4 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

[…]

10. »gazdasági szereplő«: bármely természetes vagy jogi személy, vagy közjogi intézmény, illetve ilyen személyek és/vagy szervek csoportja, beleértve vállalkozások ideiglenes szövetségeit is, aki, illetve amely a piacon építési beruházások és/vagy építmények kivitelezését, áru leszállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja;

[…]”

5 Az említett irányelv „Gazdasági szereplők” című 19. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Azok a gazdasági szereplők, akik, illetve amelyek a letelepedésük helye szerinti tagállam joga értelmében jogosultak az adott szolgáltatás nyújtására, nem utasíthatók el kizárólag azon az alapon, hogy a szerződés odaítélésének helye szerinti tagállam joga értelmében természetes vagy jogi személynek kellene lenniük.

Azonban a szolgáltatásnyújtásra és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések esetében, valamint a szolgáltatásokat vagy beállítási és üzembehelyezési műveleteket is tartalmazó, árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződések esetében a jogi személyektől megkövetelhető, hogy az ajánlatban vagy a részvételi jelentkezésben tüntessék fel a szóban forgó szerződés teljesítéséért felelős alkalmazottak nevét és megfelelő szakképesítését.”

6 Ugyanezen irányelvnek „A tervpályázatok megszervezésének és a résztvevők kiválasztásának szabályai” című 80. cikke kimondja:

„(1) Tervpályázatok szervezésekor az ajánlatkérő szervnek az I. cím és e fejezet rendelkezéseihez hozzáigazított eljárásokat kell alkalmaznia.

(2) A tervpályázaton való részvétel nem korlátozható:

a) valamely tagállam területére vagy területének egy részére való utalással;

b) azon az alapon, hogy annak a tagállamnak a joga szerint, amelyben a tervpályázatot szervezik, a résztvevőknek természetes vagy jogi személyeknek kell lenniük.

(3) Amennyiben a tervpályázaton korlátozott számban vehetnek részt pályázók, az ajánlatkérő szervnek világos és megkülönböztetéstől mentes kiválasztási kritériumokat kell meghatároznia. A részvételre felhívott jelentkezők számának minden esetben elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy tényleges verseny jöjjön létre.”

Az olasz jog

7 A 2016. április 18-i decreto legislativo n. 50 – Attuazione delle direttive 2014/23/UE, 2014/24/UE e 2014/25/UE sull’aggiudicazione dei contratti di concessione, sugli appalti pubblici e sulle procedure d’appalto degli enti erogatori nei settori dell’acqua, dell’energia, dei trasporti e dei servizi postali, nonché per il riordino della disciplina vigente in materia di contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture (a koncessziós szerződésekről szóló 2014/23/EU irányelv, a közbeszerzésről szóló 2014/24/EU irányelv, és a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről szóló 2014/25/EU irányelv végrehajtásának részletes szabályairól, valamint az építési beruházásra, a szolgáltatásnyújtásra és az árubeszerzésre irányuló közbeszerzések terén hatályos jogszabályok reformjáról szóló 50. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet, a GURI 2016. április 19-i 91. számának rendes melléklete) képezi a Codice dei contratti pubblicit (közbeszerzési törvénykönyv).

8 Míg e törvénykönyv 45. cikke általános jelleggel határozza meg a közbeszerzési eljárásokban részvételre jogosult gazdasági szereplő fogalmát, az említett törvénykönyv 46. cikke az építészeti és mérnöki szolgáltatásokra vonatkozóan különös szabályozást állapít meg. Ez utóbbi rendelkezés szerint:

„1. Az építészeti és mérnöki szolgáltatások odaítélési eljárásaiban részt vehetnek:

a) a mérnöki és építészeti szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók: az önálló és társult szakemberek, a szakemberek b) pontban említett társaságai, a c) pontban említett mérnöki társaságok, a konzorciumok, az európai gazdasági egyesülések (EGE-k), az említett személyek ideiglenes társulásai, amelyek a piacon tevékenykedő közbeszerzők és magánmegbízók részére mérnöki és építészeti szolgáltatásokat nyújtanak, valamint műszaki és adminisztratív tevékenységet folytatnak, továbbá e tevékenységekhez kapcsolódó gazdasági és pénzügyi megvalósíthatósági tanulmányokat készítenek, ideértve az ingóságok és az építészeti értékkel díszített felületek restaurálásával és karbantartásával kapcsolatos intézkedéseket illetően a hatályos jogszabályokkal összhangban kulturális javak restaurálására vonatkozó képesítéssel rendelkező személyeket is;

b) a szakmai társaságok: kizárólag a hatályos szakmai jogszabályokban meghatározott kamarákba bejegyzett szakemberek által a polgári törvénykönyv V. könyve V. címének II., III. és IV. fejezetében említett személyegyesítő társaságok formájában, valamint a polgári törvénykönyv V. könyve VI. címének I. fejezetében említett szövetkezetek formájában létrehozott társaságok, amelyek magánmegbízók és közbeszerzők részére mérnöki és építészeti szolgáltatásokat nyújtanak, úgymint megvalósíthatósági tanulmányokat, kutatásokat, konzultációkat, az építkezés tervezésével vagy irányításával kapcsolatos munkákat, műszaki és gazdasági megvalósíthatóságra vonatkozó értékeléseket vagy környezeti hatástanulmányokat végeznek;

c) a mérnöki társaságok: a polgári törvénykönyv V. könyve V. címének V., VI. és VII. fejezetében említett tőkeegyesítő társaságok, vagy a polgári törvénykönyv V. könyve VI. címének I. fejezetében említett szövetkezetek, amelyek nem felelnek meg a szakmai társaságnak minősítés feltételeinek, és amelyek megvalósíthatósági tanulmányokat, kutatásokat, konzultációkat, az építkezés tervezésével vagy irányításával kapcsolatos munkákat, műszaki és gazdasági megvalósíthatóságra vonatkozó értékeléseket vagy hatástanulmányokat, valamint más, e szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó termékértékesítési tevékenységeket végeznek;

d) a 74200000-1-től 74276400-8-ig és a 74310000-5-től 74323100-0-ig terjedő, valamint a 74874000-6 CPV-kód alatt azonosított mérnöki és építészeti szolgáltatásokat nyújtó, más tagállamban letelepedett, az adott országban hatályos jogszabályoknak megfelelően létrehozott szolgáltatók;

e) az a)–d) pontban említett személyek ideiglenes társulásai;

f) a szakmai társaságok, illetve a mérnöki társaságok állandó társulásai, ideértve a vegyes formát is, amelyek legalább három olyan tagból állnak, amelyek a mérnöki és építészeti szolgáltatások ágazatában tevékenykednek.

2. Az 1. bekezdésben említett odaítélési eljárásban való részvétel céljából a társaságok a létrehozásuktól számított öt éven belül tanúsíthatják az eljárást megindító hirdetményben előírt gazdasági-pénzügyi és műszaki-szervezeti feltételeknek való megfelelést, ideértve a társaság tagjaira vonatkozó feltételeket is, amennyiben a társaság személyegyesítő társaság vagy szövetkezet formájában jött létre, valamint az építésvezetőkre, illetve a társaság által határozatlan időre alkalmazott szakemberekre vonatkozó feltételeknek való megfelelést, amennyiben a társaság tőkeegyesítő társaság formájában jött létre.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

9 A Parsec az olasz polgári törvénykönyv alapján létrehozott nonprofit magánjogi alapítvány.

10 Székhelye Pratóban (Olaszország) található, és alapító okiratának megfelelően a tevékenységi körébe tartozik többek között a természeti katasztrófák tanulmányozása, a kockázati feltételek előrejelzése és megelőzése, a környezet- és területtervezés, -kezelés és nyomon követés, valamint a polgári és környezetvédelem. Az alapítványon belül szeizmológiai „megfigyelőállomást” hoztak létre, amely állandó jelleggel együttműködik az Istituto nazionale di geofisica e vulcanologiával (nemzeti geofizikai és vulkanológiai intézet, Olaszország). E megfigyelőközponton keresztül a Parsec szeizmikus tevékenységet figyelemmel kísérő mérőállomások hálózatát működteti, egyetemekkel és kutatószervezetekkel működik együtt, valamint szeizmikus kockázatkezelési, polgári védelmi és területtervezési szolgáltatásokat nyújt számos település és helyi önkormányzat számára. Mindezen tevékenységeket e területen magasan képzett személyzet közreműködésével végzi.

11 A Parsec annak érdekében, hogy részt vehessen a területek szeizmikus kockázat alapján történő osztályozásával kapcsolatos szolgáltatás odaítélésére irányuló közbeszerzési eljárásokban, az ANAC által vezetett, a mérnöki és építészeti szolgáltatások nyújtására jogosult gazdasági szereplők nyilvántartásába vétel iránti kérelmet nyújtott be. Mindazonáltal, mivel a Parsec nem tartozott a közbeszerzési törvénykönyv 46. cikkének (1) bekezdésében említett gazdasági szereplők egyik kategóriájába sem, az ANAC a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet elutasító határozatot hozott, amellyel szemben a Parsec keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság, azaz a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazió tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) előtt.

12 E bíróság előtt az infrastrukturális és közlekedési minisztérium, valamint az ANAC előzetesen azt állítja, hogy a Parsecnek az ANAC által vezetett, a közbeszerzési törvénykönyv 46. cikkében említett gazdasági szereplők nyilvántartásába való felvételének elmaradása nem akadálya annak, hogy a Parsec részt vegyen az érintett szolgáltatások odaítélésére irányuló ajánlati felhívásokban.

13 A kérdést előterjesztő bíróság először is megjegyzi, hogy az előtte folyamatban lévő eljárás tárgyát képező szolgáltatások, vagyis a szeizmikus szolgáltatások és a területek szeizmikus kockázat alapján történő osztályozásával kapcsolatos szolgáltatások a közbeszerzési törvénykönyvben említett építészeti és mérnöki szolgáltatások körébe tartoznak. Márpedig az említett szolgáltatások nyújtása vonatkozásában e törvénykönyv 46. cikke csak a gazdasági szereplők bizonyos kategóriáinak közbeszerzési eljárásban való részvételét engedélyezi, amelyek között nem szerepelnek az olyan nonprofit szervezetek, mint a Parsec. Ez annak tudható be, hogy mivel e szervezeteknek nincs lehetőségük arra, hogy kérjék az ANAC által vezetett nyilvántartásba való felvételüket, lehetetlen az ajánlatot benyújtani kívánó ilyen szervezetek szakmai jellemzőinek az ajánlatkérő általi bármilyen ellenőrzése.

14 Másodszor a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy e különös szabályt, amely következésképpen korlátozza a közbeszerzési törvénykönyv 45. cikkében szereplő „gazdasági szereplő” fogalmának hatályát, igazolhatja az ajánlattevőktől az általuk nyújtandó szolgáltatások minőségének biztosítása érdekében megkövetelt szakismeret magas szintje, valamint azon „vélelem”, amely értelmében az e szolgáltatásokat folyamatosan, hivatásszerűen és díjazás ellenében nyújtó személyek esetében valószínűbb, hogy tevékenységüket megszakítás nélkül folytatták, és részt vettek szakmai továbbképzésen.

15 Harmadszor a kérdést előterjesztő bíróság a 2009. december 23-i CoNISMa-ítéletre (C-305/08, EU:C:2009:807) hivatkozik, amelyben a Bíróság megállapította azon olasz szabályozás uniós joggal való összeegyeztethetetlenségét, amely megtiltotta az olyan jogalanyok számára, amelyek elsődlegesen nem nyereségszerzési célt követnek, hogy közbeszerzési eljárásban vegyenek részt, jóllehet az ilyen jogalanyok jogosultak voltak az érintett szerződésben említett szolgáltatások nyújtására. A kérdést előterjesztő bíróság szerint, noha az olasz jogalkotó a közbeszerzési törvénykönyvnek a „gazdasági szereplő” fogalmát általános jelleggel meghatározó 45. cikkébe átvette e fogalomnak a Bíróság által ezen ítéletben elfogadott tág meghatározását, ugyanezen törvénykönyv 46. cikkének elfogadásával az építészeti és műszaki szolgáltatások vonatkozásában szigorúbb meghatározás mellett döntött.

16 Az említett ítéletből következő tanulságok általános jellegére tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az uniós jog mindazonáltal meghagyja-e a tagállamok számára azt a lehetőséget, hogy az alapügy tárgyát képező szolgáltatások vonatkozásában szigorúbb meghatározást fogadjanak el. E tekintetben megjegyzi, hogy a 2014/24 irányelv 19. cikke (1) bekezdésének és 80. cikke (2) bekezdésének szövege – még ha csak hallgatólagosan is – lehetővé teszi, hogy valamely tagállam a közbeszerzési eljárásban való részvételt kizárólag a természetes személyekre vagy bizonyos jogi személyekre korlátozza. A kérdést előterjesztő bíróság egyébiránt pontosítja, hogy a más tagállamban letelepedett gazdasági szereplőket nem érinti a közbeszerzési törvénykönyv 46. cikkében előírt megszorító meghatározás, tekintettel arra, hogy rájuk az e törvénykönyv 45. cikkének (1) bekezdésében foglalt általános szabály alkalmazandó, amely a 2014/24 irányelv 80. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban lehetővé teszi az említett gazdasági szereplők számára, hogy a letelepedésük helye szerinti tagállam szabályozása alapján részt vegyenek közbeszerzési eljárásban.

17 E körülmények között a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Ellentétes-e a 2014/24/EU irányelv (14) preambulumbekezdésének, 19. cikke (1) bekezdésének és 80. cikke (2) bekezdésének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezéseivel a [közbeszerzési törvénykönyv] – amely törvénykönyv által ültette át az Olasz Köztársaság a saját jogrendjébe a 2014/23, a 2014/24 és a 2014/25 irányelvet – 46. cikkéhez hasonló olyan rendelkezés, amely kizárólag az e rendelkezésben megjelölt jogi formákban létrejött gazdasági szereplők számára teszi lehetővé, hogy részt vegyenek az »építészeti és mérnöki szolgáltatások« odaítélésére irányuló pályázati eljárásokban, ami azzal a következménnyel jár, hogy az említett pályázati eljárásokban való részvételből kizárja azokat a gazdasági szereplőket, amelyek más jogi formában nyújtják a szóban forgó szolgáltatásokat?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

18 Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2014/24 irányelv 19. cikkének (1) bekezdését és 80. cikkének (2) bekezdését ezen irányelv (14) preambulumbekezdésével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kizárja annak lehetőségét, hogy nonprofit jogalanyok mérnöki és építészeti szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési eljárásban vegyenek részt, noha a nemzeti jog értelmében e jogalanyok jogosultak az érintett szerződés tárgyát képező szolgáltatások nyújtására.

19 Előzetesen rá kell mutatni arra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az alapügyben alkalmazandó nemzeti szabályozás értelmében az olyan alapítvány, mint a Parsec, amelynek tevékenysége nem nyereségszerzésre irányul, nem vehet részt mérnöki és építészeti szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési eljárásban, noha a nemzeti jog értelmében e jogalany jogosult az érintett szerződés tárgyát képező szolgáltatások nyújtására.

20 Márpedig a Bíróság a 2009. december 23-i CoNISMa-ítélet (C-305/08, EU:C:2009:807) 47–49. pontjában az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL 2004. L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.; helyesbítés: HL 2014. L 339., 14. o.) a belső jogrendbe átültető nemzeti szabályozás kapcsán már kimondta, hogy kétségtelen, hogy a tagállamok feljogosíthatják gazdasági szereplők bizonyos csoportjait meghatározott szolgáltatások nyújtására, és többek között engedélyezhetik az elsősorban oktatással és kutatással foglalkozó, nem nyereségorientált jogalanyok számára a piacon való tevékenységet azon körülmény függvényében, hogy az adott tevékenység összeegyeztethető-e ezen jogalanyok intézményi és a létesítő okirat szerinti céljaival, vagy sem.

Mindazonáltal, amennyiben e jogalanyok nyújthatnak bizonyos szolgáltatásokat a piacon, a nemzeti jog nem tilthatja meg e jogalanyok ugyanezen szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési eljárásokban való részvételét.

21 A Bíróság ezen ítélkezési gyakorlata megerősítést nyert mind ugyanezen irányelv tekintetében (2012. december 19-i Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce és társai ítélet, C-159/11, EU:C:2012:817, 27. pont; 2015. október 6-i Consorci Sanitari del Maresme ítélet, C-203/14, EU:C:2015:664, 35. pont), mind pedig az általa felváltott irányelv, azaz a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv (HL 1992. L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 322. o.) tekintetében (2014. december 18-i Data Medical Service ítélet, C-568/13, EU:C:2014:2466, 36. pont).

22 A Bíróság említett ítélkezési gyakorlata egyáltalán nem veszítette el relevanciáját a 2004/18 irányelvet hatályon kívül helyező és annak helyébe lépő 2014/24 irányelv hatálybalépésével. Azon a körülményen kívül ugyanis, hogy a 2004/18 irányelv 1. cikkének (8) bekezdésében szereplő „gazdasági szereplő” fogalmát érdemi módosítás nélkül átvette a 2014/24 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 10. pontja, az utóbbi irányelv (14) preambulumbekezdése immár kifejezetten jelzi, hogy e fogalmat „tágan” kell értelmezni, hogy abba minden olyan személy, illetve jogalany beletartozzon, aki, illetve amely a piacon tevékenykedik, „függetlenül attól, hogy […] milyen társasági formában működ[i]k”. Ugyanígy ezen irányelv 19. cikkének (1) bekezdése csakúgy, mint a 80. cikkének (2) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a gazdasági szereplő részvételi jelentkezése nem utasítható el kizárólag azon az alapon, hogy a nemzeti jog értelmében természetes vagy jogi személynek kellene lennie.

23 Ebből következik, hogy a Bíróság jelen ítélet 20. és 21. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatának megfelelően a nemzeti jog nem tilthatja meg a nemzeti piacon bizonyos szolgáltatások nyújtására jogosult nonprofit alapítványnak, hogy ugyanezen szolgáltatások nyújtására irányuló közbeszerzési eljárásban vegyen részt.

24 Ezen értelmezés nem kérdőjelezhető meg a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmében hivatkozott és az olasz kormány írásbeli észrevételeiben megismételt azon indok alapján, hogy a közbeszerzési törvénykönyv 46. cikkében szereplő „gazdasági szereplő” fogalmának az építészeti és mérnöki szolgáltatásokkal összefüggésben történő megszorító meghatározását igazolja az ilyen szolgáltatások minőségének biztosításához szükséges szakismeret magas szintje, valamint azon állítólagos vélelem, amely értelmében az e szolgáltatásokat folyamatosan, hivatásszerűen és díjazás ellenében nyújtó személyek esetében valószínűbb, hogy tevékenységüket megszakítás nélkül folytatták, és részt vettek szakmai továbbképzésen.

25 Először is, amint azt az Európai Bizottság megjegyezte, e kormány nem bizonyított semmilyen konkrét, egyrészt a szolgáltatásnyújtás keretében tanúsított szakismeret szintje, és következésképpen a nyújtott szolgáltatás minősége, másrészt pedig az e szolgáltatást nyújtó gazdasági szereplő jogi formája között fennálló összefüggést.

26 Másodszor, ami azt a „vélelmet” illeti, amely szerint az építészeti és mérnöki szolgáltatásokat hivatásszerűen és díjazás ellenében nyújtó személyek esetében valószínűbb, hogy megszakítás nélkül gyakorolták tevékenységüket, és részt vettek szakmai továbbképzésen, elegendő rámutatni arra, hogy az uniós jogban ilyen vélelem nem érvényesülhet, mivel az összeegyeztethetetlen a Bíróságnak a jelen ítélet 20. pontjában kifejtett ítélkezési gyakorlatával, amelyből az következik, hogy amennyiben a nemzeti jog értelmében valamely jogalany az érintett tagállamban jogosult a piacon mérnöki és építészeti szolgáltatásokat nyújtani, nem tagadható meg vele szemben az ugyanezen szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési eljárásban való részvételhez fűződő jog.

27 Végül hozzá kell tenni, hogy az uniós jogalkotó tudatában volt annak, hogy a szolgáltatásnyújtásra és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések, valamint egyes árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződések területén a részvételre jelentkezők és az ajánlattevők vonatkozásában

mennyire fontos a magas szintű szakismeret bizonyítása. Az uniós jogalkotó e célból írta elő a 2014/24 irányelv 19. cikkének (1) bekezdésében annak lehetőségét, hogy a jogi személyektől megköveteljék, hogy az ajánlatukban vagy a részvételi jelentkezésükben tüntessék fel a szóban forgó szerződés teljesítéséért felelős alkalmazottak nevét és megfelelő szakképesítését. Ezzel szemben e jogalkotó ugyanezen célból nem állapított meg eltérő bánásmódot az alapján, hogy az ilyen részvételre jelentkezők és ajánlattevők milyen jogi formát választottak a tevékenységükhöz.

28 Az előterjesztett kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 2014/24 irányelv 19. cikkének (1) bekezdését és 80. cikkének (2) bekezdését ezen irányelv (14) preambulumbekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kizárja annak lehetőségét, hogy nonprofit jogalanyok mérnöki és építészeti szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési eljárásban vegyenek részt, noha a nemzeti jog értelmében e jogalanyok jogosultak az érintett szerződés tárgyát képező szolgáltatások nyújtására.

A költségekről

29 Mivel ez az eljárás az alapügyben részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 19. cikkének (1) bekezdését és 80. cikkének (2) bekezdését ezen irányelv (14) preambulumbekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kizárja annak lehetőségét, hogy nonprofit jogalanyok mérnöki és építészeti szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési eljárásban vegyenek részt, noha a nemzeti jog értelmében e jogalanyok jogosultak az érintett szerződés tárgyát képező szolgáltatások nyújtására.

Aláírások